

Patijn

Patijn.

scoort op alle fronten!

2008 tot dusver: Voor de vierde keer winnaar van de Oregon Trofee, trotse aanvoerder van de index, drie

dochters die de lijst van merries met de hoogste fokwaarden aanvoeren en twee jonge hengsten ingeschreven

in het stamboek. Meer dan voldoende reden dus om eens uitgebreid aandacht te besteden aan Patijn.

Patijn werd op 7 mei 1997 geboren in Haulerwijk bij Henk van Til. Hij is een zoon van Kolonel (v.Renovo) uit de ster preferente Julony (Renovo uit Velony keur preferent van Hoogheid x Indiaan). Toch is Henk van Til niet degene die verantwoordelijk is voor de partnerkeuze die de hengst Patijn heeft opgeleverd. Hij kocht de merrie Julony van de familie Tel namelijk drachtig. "Een jaar eerder had ik al een merrie bij Tel gekocht en daar kreeg ik toen een gratis dekking bij van Kolonel. Ik was gek van die hengst dus hoefde ik niet lang te denken toen ik Julony kon kopen drachtig van Kolonel", aldus Henk van Til. Patijn is een bijzonder fokproduct, aangezien zowel vader Kolonel als moeder Julony door de familie Tel is gefokt. Kolonel is een zoon van de preferente Renovo en als moeder staat de keur preferente prestatie-merrie Cituna (v.Unitas) te boek. Hij heeft de fokkerij gediend van 1995 tot en met 1999. Eind 1999 werd hij uit de fokkerij

teruggetrokken, gecastreerd en via Roelof Harm Veenstra voor de mensport verkocht naar Duitsland. De bekendste nakomeling is het concourspaard Pablo van Gerrit Wessels.

Cituna is een dochter van Unitas, een hengst die meer opviel qua eigen prestatie dan die van zijn nafok. Het is aannemelijk dat de sportvererving in de moederlijn komt via de volbloed Hackneymmerrie Suddie Citation, de grootmoeder van Kolonel. In de tweede generatie van deze merrie komen we de vader en de grootvader van Cambridge Cole tegen, Walton Searchlight en Walton Diplomat. Op basis van zijn sportprestatie, met Lammert Vinke won Kolonel in 1997 de hengstencompetitie, en die van zijn volle broers Jonkheer van Wout Bergen en Oberon van Leendert Veerman kon voor Cituna het predikaat prestatie worden aangevraagd.

Cituna is inmiddels 24 jaar oud en word

door Lammert Tel nog steeds voor de fokkerij ingezet. Lammert Tel: "Vorig jaar bracht Cituna een hengstveulen van Manno maar die viel me niet helemaal mee. Vorig jaar besloot ik haar niet meer te laten dekken. Ze staat er echter nog zo goed voor dat ik haar nu toch maar weer heb laten dekken en wel door haar kleinzoon Patijn. Cituna heeft bloed nodig en ik denk eigenlijk dat het past. Ik ben helemaal gek van Patijn en heb behalve Cituna ook een volbloed Hackney en Kroonvorstin (v.Renovo) door hem laten dekken." Overigens heeft Lammert Tel zelf niets meer uit de Lony-stam. "In de loop der jaren is alles verkocht. Ik wil nog wel graag weer een goede merrie uit deze lijn terug om de fokkerij weer mee op te pakken." Patijn is ingeteeld op de preferente Renovo, want zowel vader Kolonel als moeder Julony zijn nakomelingen van deze stemphengst.

De ster preferente Julony is in 2004 gestorven en van haar staan negen nakomelingen geregistreerd. De eerste twee nakomelingen, merries van Wouter en Kolonel, zijn via de handel verdwenen. Een jaar jongere volle broer van Kolonel heeft een bescheiden aantal winstpunten gerealiseerd. Deze tak van de merrielyn wordt nog voortgezet door J. Castelijns met de keurmerrie Tulony (v.Kolonel) en H.S.M. van der Kuil met de stermerrie Ulony (v.Waterman). Tulony is dus een volle zus van Patijn en verdiende in handen van Peter Stevens 89 winstpunten. Van Waterman bracht Julony nog een merrie en een hengst en de laatste nakomeling betreft de in 2004 geboren Zembla, een voshengst van Manno. Hij is in opleiding bij Lambertus Huckriede.

Henk van Til: "Bij de geboorte van de Manno ging het mis. Het veulen lag

René van der Kuil

De meest recente overwinning boekten Patijn en Harm Jan Veenstra twee weken geleden in de Hodij Coatings Masterclass tijdens Outdoor Gelderland.

Archief familie Veenstra

Kolonel (met brede halve bles), de vader van Patijn, wordt in de mensport uitgebracht, op de foto naast Liberty Leader (v. Cambridge Cole).

René van der Kuil

Waldemar van de Gebr. Van Manen, Driekus Vonk en Linjus BV was de eerste goedgekeurde zoon van Patijn en won vorig jaar de Mitsubishi Hengstencompetitie.

verkeerd. De dierenarts heeft het veulen toen gehaald. De merrie was binnen blijkbaar zo beschadigd dat we haar niet konden behouden.” Overigens heeft Van Til, die inmiddels in Leek woont, geen paarden meer. “Ik tob wat met de gewrichten en heb enkele jaren geleden de paarden weggedaan. Maar ik volg alles rondom Patijn natuurlijk wel. Vooral het voor de vierde keer winnen van de Oregon Trofee was natuurlijk super. Bij Harm Jan Veenstra is hij dan ook in goede handen, man en paard hebben elkaar gevonden.” Bij de goedkeuring van Patijn werd het volgende moederrapport opgesteld. ‘Julony is een goed ontwikkelde, tuigtypische merrie met een goede ribdiepte die goed in het rechthoeksmodel staat. Het hoofd is sprekend. De nek is voldoende lang. De hals is goed van vorm en lengte. De schoft is goed ontwikkeld, maar zou

iets langer moeten doorlopen. De schouder is goed van ligging en vorm. De merrie heeft een sterke rug/lendenpartij. De croupe is goed gespierd en goed van vorm en ligging. Het voorbeen is mist wat lengte. Het achterbeen is goed gesteld. De voeten zijn normaal gevormd. De koten zijn kort. Het beenwerk is hard en droog. De stap is voldoende ruim en actief. De draf is achter sterk, maar wel koehakkig. De merrie maakt front, maar zou vóór wat meer ruimte moeten hebben. Stokmaat: 165.0 cm.’ De grootmoeder van Patijn is de keurpreferente Velony (Indiaan uit Lony ster preferent van Hoogheid). Zij vormde samen met volle zus Whony keur preferent de basis van de merrielijn van de familie Tel. Whony is onder meer de moeder van de goedgekeurde tuigpaardhengst Ganges (v. Renovo). De bekendste nako-

meling van Velony is de keurmerrie Gelony. Deze inmiddels overleden volle zus van Julony was vijf keer kampioen bij Taveno en in handen van Lammert Tel won ze in 1994 de titel Topsportmerrie van het Jaar op de Nationale Tuigpaardendag. Overgrootmoeder Lony ster preferent (Hoogheid x Roland) vormde een bijzonder goede combinatie met de preferente Indiaan (Oregon x Victor). Behalve de succesvolle merries Velony en Whony leverde dat enkele concourspaarden op, de bekendste is Rector T die onder meer is uitgebracht door Stal van Tuyl en een winsom van ongeveer € 5.000,- behaalde. Uit deze merrielijn komen we zeven merries tegen in de top 100 van merries met de hoogste fokwaarden. De hoogste plaats wordt ingenomen door Tulony, de volle zus van Patijn staat op een 13e plaats. De volledige lijst is overigens te vinden op www.kwpm.nl.

Vererving

Inspecteur tuigpaarden Piet Lelieveld: “Wanneer je kijkt naar de exterieurvererving van Patijn dan vallen een aantal dingen op. De Patijn’s beschikken over een lichte hoofd/halsverbinding, hebben zeer veel kwaliteit in de benen, hebben veel houding, een lang zweefmoment, veel actie in het voorbeen en een krachtig achterbeen. Er zijn echter wel een aantal aandachtspunten waar de fokkers met het oog op de partnerkeuze rekening mee moeten houden. Qua model zien we een gemiddeld beeld dat iets neigt naar het vierkantsmodel, in combinatie met een lichte verlaging van de stokmaat is het verstandig om royale, langgellijnde merries als partner voor Patijn te kiezen. De hals zou er op stand van nature iets meer op mogen staan, overigens wordt deze in beweging wel goed gebruikt aangezien de nafok qua houding positief scoort. Het verloop van de rug is enigszins strak en verder zien we nogal eens smalle voeten. In totaliteit scoort hij echter met een fokwaarde exterieur van 108 en een fokwaarde beweging van 109 ver boven het gemiddelde.”

Eigen prestaties

Van Til verkocht Patijn, die toen nog Pulo-nist heette, samen met stalgenoot Pelonist (Kolonel uit Elony pef van Renovo x Hoogheid) aan hoefsmid Peter Stevens. De hengsten groeiden bij Stevens voorspoedig op en gingen als tweejarige mee naar de Nationale Tuigpaardendag. Patijn eindigde als achtste en Pelonist als twaalfde. Peter Stevens had alle vertrouwen in Patijn en besloten werd om Pelonist te castreren en Patijn op te geven voor de hengstenkeuring. Pelonist is overigens nog enkele jaren als concourspaard uitge-

René van der Kuil

Artiflex van f/g Jelle Wijmenga is de kampioen van de hengstenkeuring 2008. Vorige maand werd hij in het stamboek ingeschreven.

bracht maar loopt inmiddels in de internationale mensport. Na de Tuigpaardendag werd Patijn betuigd. Peter: "Dat ging meteen super. We hebben hem voor de marathonkar gezet en zijn meteen weggereden. Geen enkel probleem, hij heeft bij ons nooit een verkeerde pas gezet. Een en al gummy en elasticiteit. Toch was de presentatie in Zwolle nog niet zo indrukwekkend. Aan de hand was Patijn altijd wat bang en niet zo brutaal. Hij heeft de motor echt van achteren zitten en aan de hand liet hij dat wel eens op een iets bijzonder manier zien. Het grote publiek was zeer kritisch en sprak over 'de krampentrekker van Stevens'. Gelukkig keek de hengstenkeuringscommissie hier door heen, zij hadden waarschijnlijk ook vertrouwen in de merrielyn, en kreeg Patijn een kans om zich te bewijzen in Ermelo. Wij hebben altijd in Patijn geloofd, maar hebben hem ook altijd moeten verdedigen en eigenlijk is dat nog steeds zo. Op een gegeven moment kreeg de nafok van Patijn een iets slechte naam. Er waren rijders die niet zo goed met de jonge Patijns overweg konden. Je moet de nafok van Patijn niet beledigen en volledig in hun waarde laten, dan is er helemaal niets aan de hand. Inmiddels blijkt dat ook wel door het succes van zijn kinderen in de baan." Intussen hadden Driekus Vonk en Hermannus Boelens de hengst in tuig gezien en besloten de jonge hengst aan te schaffen. Het verrichtingsonderzoek was geen enkel probleem voor Patijn en met fraaie cijfers, een 8 voor de houding en het gebruik van

het achterbeen, een 8½ voor het zweefmoment, de actie van het voorbeen en het algemeen beeld en zelfs een 9 voor de loolust, werd hij als verrichtingskampioen in het stamboek ingeschreven. Hij kreeg de kwalificatie 'veel tot zeer veel aanleg als tuigpaard' mee. Heel langzaam begon Patijn fokkers voor zich te winnen. Na Ermelo dekte hij nog 42 merries. Na de Nationale Tuigpaardendag, toen er serieuze Amerikaanse belangstelling voor Patijn was, werd Hermannus Boelens volledig eigenaar. "Ik wilde Patijn niet verkopen maar Driekus wel, toen heb ik zijn helft overgenomen." Een onvergetelijke ervaring voor Herman-

nus was de reis naar Amerika in het najaar van 2000. Ze werden uitgenodigd om bij Gene LaCroix in Kentucky met Patijn een show te geven tijdens een verkooppresentatie van Nederlandse tuigpaarden. In 'Het Doopceel' van Patijn dat in 2001 in IdS werd gepubliceerd zei Hermannus daar het volgende over: "Die reis naar Amerika was net een sprookje. Je kunt het toch in je dromen niet bedenken dat je ooit met je eigen hengst, eigen kar en eigen tuig in Noord-Amerika zal rijden."

Als vierjarige maakte Patijn zijn concoursdebuut en wel in handen van Kees van der Maat. Afspraken over het trainen en rijden van Patijn waren een jaar eerder tijdens het verblijf in Amerika gemaakt. Omdat Kees van der Maat tijdens de Nationale Tuigpaardendag en het kampioenschap dekhengsten Manno moest rijden, werd de hulp van Thomas van der Weiden ingeschakeld. Dat klikte bijzonder goed en op de Tuigpaardendag voelde Manno al de hete adem van Patijn in zijn nek. Hij wist nog wel te winnen, maar een maand later was het in het kampioenschap dekhengsten wel raak. De vierjarige Patijn stal ieders hart en versloeg Manno! In handen van Kees van der Maat won hij weer een maand later de hengstencompetitie. Patijn heeft in de loop der jaren met verschillende rijders hoofdprijzen in de wacht gesleept. Met Thomas van der Weiden won hij in 2002 voor het eerst de Oregon Trofee. Vervolgens nam Linda

René van der Kuil

Met een meer dan indrukwekkende cijferlijst werd Atleet van Hermannus Boelens onlangs als verrichtingskampioen in het stamboek ingeschreven.

Als twee- en driejarige werd Wendoline van T. de Jong op de Nationale Tuigpaardendag als kampioene van de Nationale Merriekeuring gehuldigd.

Harm Jan Veenstra reed Ufried van Hermannus Boelens vorig jaar naar het kampioenschap eenspannen open klasse Categorie 4 Noord.

Boelens, de kleindochter van Hermannus, de leidsels over en in 2004 won dit duo de Oregon Trofee en het kampioenschap dekhengsten. Een jaar later werd voor de derde keer de Oregon Trofee in de wacht gesleept. Sinds eind 2006 is Harm Jan Veenstra de trainer en rijder van Patijn. Dat resulteerde in het kampioenschap dekhengsten in 2006, het winnen van de eerste Masterclass in 2007 en de historische vierde overwinning in de Oregon Trofee. Een prestatie die nimmer door een andere hengst werd behaald.

Nafok

Patijn heeft sinds zijn goedkeuring in 2000 tot en met 2007 in totaal 601 merries gedekt wat resulteerde in 208 geregistreerde hengstveulens en 218 geregistreerde merrieveulens. Tot en met 2006 stond hij ter dekking bij Wim Cazemier en sindsdien bij Harm Jan Veenstra. Harm Jan Veenstra: "Mijn vader doet altijd veel

handel met Hermannus Boelens en we hadden het al vaak over Patijn gehad, maar het wou maar niet lukken om hem op het station te krijgen. We hadden veel belang bij de hengst omdat we in de handel zoveel goede ervaringen hadden met zijn nafok. Uiteindelijk lukte het twee jaar geleden dus wel en zijn we nu bezig met het tweede dekseizoen. Vorig jaar dekte hij er nog niet zo veel, ongeveer 30. Nu zit hij al op het dubbele. Dat hij bovenaan staat in de index helpt daar zeker bij." Van Patijn kregen tot nu toe acht zonen het predikaat ster, 18 mochten er naar de tweede bezichtiging en zes werden er aangewezen voor het verrichtingsonderzoek. Inmiddels zijn van Patijn drie zonen in het stamboek ingeschreven, Waldemar (mv.Joviaal) in 2006 en dit jaar Artiflex (mv. Fabricius) en Atleet (mv.Waterman). Patijn is bezig met opzetten van een eigen hengstenlijn naast de invloedrijke lijn van Manno-Fabricius.

Tot en met 2007 werden 85 merries in het stamboek ingeschreven, 55 behaalden het predikaat ster (65%) en inmiddels staan van Patijn zes keurmerries geregistreerd; Ursula (mv.Wouter) van f. C. Rijkelijkhuisen-Vd Pouw en g. J. Arends, Ventola (mv. Wouter) van f/g D.G. Mekkes, Wizkid's Gonda (mv.Larix) van f. A. Ritsema-Christiaans en g. Ritsema Sierbestrating, Willemien (mv.Heineke) van f. S. Douwes en g. Mw. M. Fievez-Smit, Zierona-Idee (mv. Milano) van f/g H. Roelofsen en Whispering Hope (mv.Fabricius) van f/g P. & M. Stevens. Voor de keurmerrie Whispering

Hope is inmiddels ook het predikaat sport aangevraagd, aangezien ze meer dan 100 winstpunten heeft behaald.

Tweevoudig NMK-kampioene is Wendoline (mv.Majesteit) van f/g T. de Jong. Deze Patijn-dochter voerde als twee- en driejarige haar rubriek op de Nationale Tuigpaardendag aan nadat ze ook al algemeen kampioen van de CK Friesland was, als tweejarige, en algemeen kampioen CK TP Noord, als driejarige. Ook vorig jaar werd op de CK in Norg een dochter van Patijn algemeen kampioen, te weten Wizkid's Gonda. Overigens ontvingen toen drie Patijn-dochters een uitnodiging voor de rubriek keur- en elitemerries tijdens de Nationale Tuigpaardendag. Behalve Wizkid's Gonda waren dat Whispering Hope en Ventola. In 2006 was Wadora (mv. Fabricius) van f. H. Kimenai en g. Gebr. A. en C. Kimenai reserve-kampioen van de CK Noord-Brabant.

Toppers in tuig

Met een fokwaarde van 181 (betrouwbaarheid 75%) voert Patijn dit jaar voor het eerst de lijst aan. Verantwoordelijk voor deze fokwaarde zijn 26 nakomelingen die in de sport zijn uitgebracht. Meer dan prima visitekaartjes voor de fokkerij van Patijn zijn in dit verband Ufried, Wadora, Waldemar, Whispering Hope, Wizkid's Gonda en Wonder van de Ursahof, die vorig jaar eresjerpen in de wacht sleepten. Ufried van Hermannus Boelens komt uit de eerste jaargang en werd aangewezen voor het verrichtingsonderzoek, maar de

Erelijst

- 2001 Kampioen dekhengsten (Thomas van der Weiden)
- 2001 Winnaar Hengstencompetitie (Kees van der Maat)
- 2002 Winnaar Oregon Trofee (Thomas van der Weiden)
- 2004 Winnaar Oregon Trofee (Linda Boelens)
- 2004 Kampioen dekhengsten (Linda Boelens)
- 2005 Winnaar Oregon Trofee (Linda Boelens)
- 2006 Kampioen dekhengsten (Harm Jan Veenstra)
- 2007 Winnaar Masterclass (Harm Jan Veenstra)
- 2008 Winnaar Oregon Trofee (Harm Jan Veenstra)

René van der Kuil

Whispering Hope van Marjan en Peter Stevens is de eerste dochter van Patijn die het predikaat sport mag voeren.

In handen van Derk Jan Mekkes won Wizkid's Gonda van Ritsema Sierbestrating vorig jaar de KNHS competitie eenspannen.

kwaliteit van het sperma goode roet in het eten. In handen van Linda Boelens won hij het FSP-kampioenschap en vorig jaar reed Harm Jan Veenstra Ufried naar het kampioenschap open klasse Categorie 4 Noord. Wadora van de familie Kimenai won de competitie Categorie 3 Zuid, Waldemar van de Gebr. Van Manen, H.J. van Oort en H.C Vonk won de Mitsubishi Hengsten-competitie, Whispering Hope van Marjan & Peter Stevens won het kampioenschap fokmerries Categorie 4 Noord, Wizkid's Gonda van Ritsema Sierbestrating won de KNHS competitie en Wonder van de Ursa-hof van fokker Arend Steenberg en Gert Boverhof won de competitie Categorie 4 Noord. Opvallende concourspaarden zijn verder Urban van Cees Brouwer, Ventola en Vitz Randall (volle broer van Waldemar) van Stal Mekkes, Wesley VW van Henri van Weeghel en Winkler Prins van Martin de Groot en Marcel Ritsma.

Als we het bij Patijn hebben over toppers in tuig dan komen we onvermijdelijk ook terecht bij de mensport. Harm Jan Veenstra: "Wij hebben de afgelopen jaren bijna alleen maar nakomelingen van Patijn verkocht richting de mensport. Ze zijn daar bijzonder gewild. Een belangrijke bijdrage levert ook zijn vader Kolonel die nog steeds succesvol in Duitsland in de mensport loopt. Maar inmiddels kan ik ze bijna niet meer vinden, vier- en vijfjarige Patijns zijn gewoon op of mensen willen ze niet verkopen. In de mensport wordt de dressuur steeds belangrijker en daarvoor hebben ze paarden met uitstraling nodig. Dat heeft

Patijn, maar dat hebben zijn kinderen ook. Daarnaast hebben zij het juiste karakter voor de mensport, ze laten je niet zitten in de hindernissen. Ze willen voor je gaan. Die karaktereigenschap zie je overigens ook bij de concourspaarden van Patijn." Harm Jan Veenstra heeft in de sport de afgelopen twee jaar al veel bereikt met Patijn. Op de vraag of hij op dat vlak nog ambities heeft geeft hij aan: "Ik wil Patijn graag fijn aan het lopen hebben en dan zien we wel welke prijzen we behalen. Mijn doel is om veel merries bij Patijn te krijgen, dat verdient de hengst en ook de fokkers kunnen daarmee hun voordeel doen wanneer ze aan afzet denken. Wij zitten in ieder geval te springen om nafok van Patijn, maar dan moeten ze wel geboren worden!"

In het artikel over Manno schreven we al dat Manno één van die tuigpaarden is die iedereen weet te raken. Ook Patijn beschikt over die uitzonderlijke kwaliteit om het 'andere' publiek voor zich te winnen. Dat heeft hij al vier keer gedaan in de Oregon Trofee en dat doet hij op dit moment in de Master Class. Met zijn ras, uitstraling, souplesse en elasticiteit ziet hij kans om vele harten te veroveren. Zelf top presteren in de Masterclass, zijn kinderen succesvol op de concoursvelden, in de mensport en in het verrichtingsonderzoek. Met de kop boven dit artikel 'Patijn scoort op alle fronten!' is niets te veel gezegd.

René van der Kuil

Cees Kimenai werd vorig jaar met Wadora competitiewinaar van de Categorie 3 Zuid.